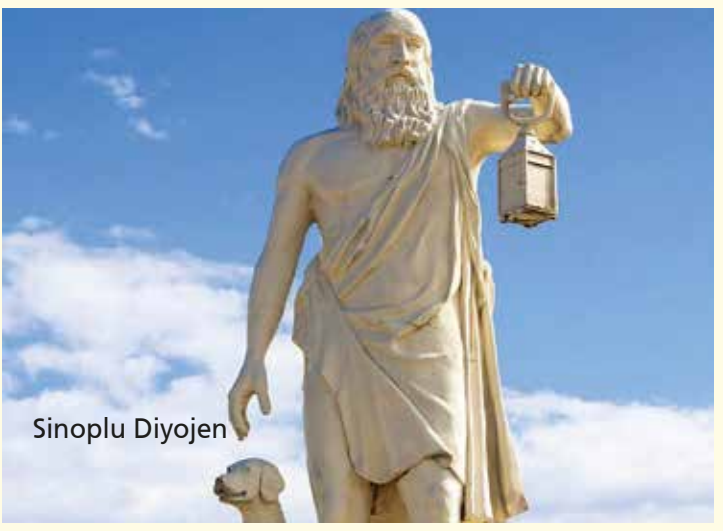
FELSEFE Sınıf-10

KONU FELSEFENİN İNSAN VE TOPLUM HAYATINDAKİ ROLÜ

Sinoplu Diyojen

•Felsefenin bireysel ve toplumsal işlevleri, felsefe hayat ilişkisinin günlük hayattan örneklerle yorumlayabilmesi beklenmektedir.

Konu Özeti

Felsefe, insanın sorduğu sorulara yanıt arayan bir disiplindir. Felsefe, soru sorma etkinliğidir. Sorular yanıtlardan önemlidir. Yanıtlarını bulduğumuz sorular, bizi daha bilinçli eyleme sevk eder. Bu nedenle birey eylemde bulunmadan önce sorgulamak zorundadır. Jaspers için «Felsefe yolda olmak» anlamına gelir. Görünen varlığı aşmak, hem kendi gerçekliğimizi hem de yaşamı bütün olarak anlamak zorundayız. Varlığının anlamını sorgulayan ve gelecek kuşaklara nasıl bir dünya bırakacak olduğunun bilincini taşıyan tüm insanların, felsefe yapmaya mecbur olduğunu söyleyebiliriz.

Felsefenin insan ve toplum üzerine oldukça önemli ve derin etkileri bulunmaktadır; Çünkü felsefe insanı derin düşünmeye, insan varlığına, yaşama ve evrene dair sorular sormaya, varlığın, bilginin kaynağını ve anlamını araştırmaya, toplumsal olguları sorgulamaya, daha güzel bir dünya arayışına, kavramların özünü ve anlamını ortaya çıkarmaya, görünüşle yetinmeyip görünüşün ardındaki sebebi sorgulamaya yönlendirir.

Felsefi sorgulama yaşama, insana ve doğaya yönelik duyarlı bir toplum ortaya çıkmasını sağlar. Felsefenin bireye olduğu gibi topluma da etkileri yadsınamaz. Felsefi sorgulama ve eleştirel düşünme etkinliği geliştikçe, ahlaki, sanatsal ve kültürel açıdan daha yetkin bir toplum ortaya çıkacaktır. Felsefe her şeyden önce etik ve estetik bir toplum, adaletli yaşamak isteyen bir toplum için olmazsa olmaz bir düşünme biçimi, bir bilgi alanıdır.

SORULAR

1- Diyojen'i görenler meraklarını gidermek için sorarlar:

- "Elinde fenerle güpegündüz ne arıyorsun?"

Filozof Diyojen kafasını kaldırmadan:

-"İnsan arıyorum, insan." der.

Filozofun bu tavrından hareketle felsefeye ilişkin aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Hayatı sorguladığı

B) Evrensel olduğu

C) Öznel bakış açısı olduğu

D) Toplumdan etkilendiği

E) Birikimli olduğu

Cevap: A

2- Politzer şöyle der: "Bazıları başarmak için başarı koşullarının gerçekleşmesinin yeterli olduğunu sanır. Yanlıştır, çünkü bu koşulları gerçekleştirmeyi bilmek de gerekir. Ve işler karmaşıklaştıkça, ne yapacağını bilmek, daha büyük önem kazanır."

Parçadan hareketle felsefe ve yaşam ilişkisine dair aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?

A) Sorgulanmanın hayat karşısında kişiyi yetkin kıldığı

B) Felsefi düşüncenin insanın eylemlerini kısıtlayacağı

C) İnsanın felsefi düşünce ile kendi yaşamını anlamlandırma çabasından vazgeçeceği

D) İnsanın taşıdığı merak ve hayret duygusu ile varlıkları bilmeye yönelmediği

E) Felsefenin insan yaşamında anlama ihtiyacını karşılamaya yönelik bir etkinlik olmadığı

Cevap: A

3- Şu an sizin için önemli olan nedir? diye sorulsa açlığın sınırında olan bir kişi "yiyecek" der. Sıcaktan bunalan bir kişi "serinlik" der. Kendisini yalnız hisseden birisi, "başka insanlarla beraber olmak" der. Acaba tüm bu ihtiyaçlar karşılansa, yine de tüm insanları ilgilendiren başka şeyler var mıdır? Evet, her şeyin ötesinde, insanların ihtiyaç duyduğu başka bir şey vardır: "İnsanlar, kim olduklarını ve neden yaşadıklarını bilmek" isterler. Bu isteklerini karşılamak için de felsefi bir tavra ihtiyaç duyarlar.

Bu parçaya göre felsefeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Sorduğu sorularla bilimin ufkunu açar.

B) İnsanların kendi yaşamını anlamlandırmasına yardımcı olur.

C) Yaşamın sınırlı alanlarında insanlığa ışık tutan bir disiplindir.

D) Binlerce yıldan beri ortaya konan fikir ve düşünceleri tanıma olanağı sağlar.

E) Pratik yaşamda akıl yürütebilmek için gerekli temelleri oluşturur.

Cevap: B